

Proiect de Ordin pentru aprobarea Metodologiei de analiză cost-beneficiu privind extinderea aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, la instalațiile de producere a energiei electrice existente și la locurile/nodurile de consum existente, și privind acordarea derogărilor de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, noilor instalații de producere a energiei electrice, noilor locuri/noduri de consum, noilor sisteme de înaltă tensiune în curent continuu și noilor module generatoare din centrale electrice racordate prin sisteme de înaltă tensiune în curent continuu

Având în vedere prevederile art. 36 alin. (7) lit. i) și n) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 4 și art. 38-39 din Regulamentul (UE) 2016/631 al Comisiei din 14 aprilie 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a instalațiilor de generare, ale art. 4-5 și art. 48-49 din Regulamentul (UE) 2016/1388 al Comisiei din 17 august 2016 de stabilire a unui cod de rețea privind racordarea consumatorilor, ale art. 66 din Regulamentul (UE) 2016/1447 al Comisiei din 26 august 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a sistemelor de înaltă tensiune în curent continuu și a modulelor generatoare din centrală conectate în curent continuu, ale art. 6 alin. (11) al Regulamentului (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003, în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și d) și ale art. 9 alin. (1) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. Se aprobă Metodologia de analiză cost-beneficiu privind extinderea aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, la instalațiile de producere a energiei electrice existente și la locurile/nodurile de consum existente, și privind acordarea derogărilor de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, noilor instalații de producere a energiei electrice, noilor locuri/noduri de consum, noilor sisteme de înaltă tensiune în curent continuu și noilor module generatoare din centrale racordate prin sisteme de înaltă tensiune în curent continuu, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. Operatorii economici din sectorul energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. 3. (1) Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Prevederile prezentului Ordin pentru elaborarea analizelor cost-beneficiu în temeiul art. 4 și art. 38-39 din Regulamentul (UE) 2016/631 al Comisiei din 14 aprilie 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a instalațiilor de generare, intră în vigoare la data de 27 aprilie 2019.

(3) Prevederile prezentului Ordin pentru elaborarea analizelor cost-beneficiu în temeiul art. 4-5 și ale art. 48-49 din Regulamentul (UE) 2016/1388 al Comisiei din 17 august 2016 de stabilire a unui cod de rețea privind racordarea consumatorilor, intră în vigoare la data de 18 august 2019.

(4) Prevederile prezentului Ordin pentru elaborarea analizelor cost-beneficiu în temeiul art. art. 66 din Regulamentul (UE) 2016/1447 al Comisiei din 26 august 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a sistemelor de înaltă tensiune în curent continuu și a modulelor generatoare din centrală conectate în curent continuu, intră în vigoare la data de 08 septembrie 2019.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,

Dumitru Chiriță

Metodologia de analiză cost-beneficiu privind extinderea aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, la instalațiile de producere a energiei electrice existente și la locurile/nodurile de consum existente, și privind acordarea derogărilor de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, noilor instalații de producere a energiei electrice, noilor locuri/noduri de consum, noilor sisteme de înaltă tensiune în curent continuu și noilor module generatoare din centrale racordate prin sisteme de înaltă tensiune în curent continuu

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Prin prezenta *Metodologie* sunt stabilite principiile, etapele principale și criteriile ce trebuie avute în vedere la elaborarea analizelor cost-beneficiu privind extinderea aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, la instalațiile de producere a energiei electrice existente și la locurile/nodurile de consum existente, și privind acordarea derogărilor de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, noilor instalații de producere a energiei electrice, noilor locuri/noduri de consum, noilor sisteme de înaltă tensiune în curent continuu și noilor module generatoare din centralele electrice racordate prin sisteme de înaltă tensiune în curent continuu, la rețeaua electrică de transport sau de distribuție.

(2) Normele tehnice de racordare prevăzute la alin. (1) fac referire la normele tehnice de racordare elaborate în temeiul prevederilor Regulamentului (UE) 2016/631 al Comisiei din 14 aprilie 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a instalațiilor de generare, Regulamentului (UE) 2016/1388 al Comisiei din 17 august 2016 de stabilire a unui cod de rețea privind racordarea consumatorilor și ale Regulamentului (UE) 2016/1447 al Comisei din 26 august 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a sistemelor de înaltă tensiune în curent continuu și a modulelor generatoare din centrală conectate în curent continuu, aprobate prin ordine ale președintelui Autorității naționale de reglementare în domeniul energiei și aflate în vigoare.

Art. 2. - Prin analiza cost-beneficiu este evaluat impactul socio-economic preconizat privind:

- a) extinderea aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, la:

- (i). instalațiile existente de producere a energiei electrice racordate la rețeaua electrică de interes public;
 - (ii). locurile de consum existente racordate la sistemul de transport;
 - (iii). instalațiile de distribuție existente racordate la sistemul de transport;
 - (iv). sistemele de distribuție existente racordate la sistemul de transport, inclusiv sistemele de distribuție închise;
 - (v). unitățile consumatoare existente, care sunt sau pot fi utilizate de un loc de consum sau de un sistem de distribuție închis pentru a furniza servicii de consum comandabil operatorilor de distribuție relevanți și/sau operatorului de transport și de sistem;
- b) extinderea aplicării modificărilor privind clasificarea unităților generatoare și a centralelor electrice, la unitățile generatoare și centralele electrice deja calificate la categoriile B, C și D conform prevederilor Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 79/2016 pentru aprobarea clasificării unităților generatoare și a centralelor electrice, modificări ce ar putea determina calificarea acestora (**art. 5 alin. (5) din Regulamentul (UE) 2016/631**)
- c) acordarea de derogări de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, pentru:
- (i). instalații noi de producere a energiei electrice racordate / ce urmează a se racorda la sistemul de transport sau la sistemele de distribuție;
 - (ii). locuri noi de consum racordate / ce urmează a se racorda la sistemul de transport;
 - (iii). instalații noi de distribuție racordate / ce urmează a se racorda la sistemul de transport;
 - (iv). sisteme noi de distribuție racordate / ce urmează a se racorda la sistemul de transport, inclusiv sistemele de distribuție închise;
 - (v). noile unități consumatoare care sunt sau pot fi utilizate de un loc de consum sau de un sistem de distribuție închis pentru a furniza servicii de consum comandabil operatorilor de distribuție relevanți și/sau operatorului de transport și de sistem;
 - (vi). noile sisteme de înaltă tensiune în curent continuu ce se vor racorda la sistemul de transport sau la sistemele de distribuție;
 - (vii). noile module generatoare din centralele electrice care se vor racorda la sistemul de transport sau la sistemele de distribuție prin sisteme de înaltă tensiune în curent continuu.

Art. 3. - (1) În urma unei consultări publice desfășurate în conformitate cu prevederile art. 8 din prezenta *Metodologie*, și pentru a lua în considerare evoluția cerințelor sistemului electroenergetic,

inclusiv integrarea surselor regenerabile de energie, rețelele inteligente, producerea distribuită sau variația cererii, operatorul de transport și de sistem poate propune autorității naționale de reglementare în domeniul energiei să extindă aplicarea uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare (**art. 4 alin. (3) din Regulamentul nr. 631/2016**), la instalațiile existente, prevăzute la art. 2 lit. a) din prezentul document.

(2) În vederea extinderii aplicării cerințelor prevăzute la alin. (1), operatorul de transport și de sistem urmează etapele prevăzute la art. 9 și art. 10 din prezenta *Metodologie* și elaborează o analiză cost-beneficiu conform prevederilor prezentei *Metodologii*.

Art. 4. - Cererile de derogare de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare pentru instalațiile prevăzute la art. 2 lit. c) din prezentul document, urmăresc respectarea prevederilor procedurilor de derogare aplicabile, aprobate prin ordine ale președintelui ANRE și aflate în vigoare, și includ și o analiză cost-beneficiu elaborată conform prevederilor prezentei *Metodologii*. (**art. 62 alin. (2) și 63 alin. (2) din Regulamentul nr. 631/2016; art. 52 alin. (2) și 53 alin. (2) din Regulamentul nr. 1388/2016; art. 79 alin. (2) și 80 alin. (2) din Regulamentul nr. 1447/2016**)

Art. 5. - Prevederile prezentei *Metodologii* se aplică de către:

- a) operatorul de transport și de sistem, în cazul extinderii aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, la instalațiile prevăzute la art. 2 lit. a) din prezentul document, precum și în cazul extinderii aplicării modificărilor privind clasificarea unităților generatoare și a centralelor electrice la unitățile generatoare și la centralele electrice deja calificate la categoriile B, C și D conform prevederilor Ordinului ANRE nr. 79/2016.
- b) operatorii de rețea relevant, la solicitarea de derogări de categorie/clasă, după caz, pentru:
 - (i). noile instalații de producere a energiei electrice, racordate/ce se vor racorda la sistemul de transport sau la sistemele de distribuție;
 - (ii). noile locuri de consum racordate / ce se vor racorda la sistemul de transport, noile instalații de distribuție racordate / ce se vor racorda la sistemul de transport, noile sisteme de distribuție, noile sisteme de distribuție închise sau noile unități consumatoare care sunt sau pot fi utilizate de un loc de consum sau de un sistem de distribuție închis pentru a furniza servicii de consum comandabil operatorilor de distribuție relevanți și/sau operatorului de transport și de sistem;
 - (iii). noile sisteme de înaltă tensiune în curent continuu;
 - (iv). noile module generatoare din centrale electrice racordate la sistemul de transport sau la sistemele de distribuție prin sisteme de înaltă tensiune în curent continuu;

- (v). noile sisteme de înaltă tensiune în curent continuu.
- c) operatorii de distribuție la solicitarea de derogări de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, pentru instalații de distribuție racordate / ce se vor racorda la sistemul de transport, sisteme de distribuție racordate / ce se vor racorda la sistemul de transport, inclusiv sisteme de distribuție închise;
- d) gestionarii instalațiilor prevăzute la art. 2 lit. c) pct. (i)-(ii), pct. (v)-(vii) din prezentul document, la solicitarea derogărilor de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare aplicabile instalațiilor acestora;
- e) gestionarii noilor module generatoare din centralele electrice ce se vor racorda la sistemul de transport sau la sistemele de distribuție prin sisteme de înaltă tensiune în curent continuu, la solicitarea de derogări de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare aplicabile instalațiilor acestora.

Art. 6. - La punerea în aplicare a prevederilor prezentei metodologii, părțile implicate:

- a) aplică principiile proporționalității și nediscriminării;
- b) asigură transparența;
- c) aplică principiul optimizării între eficiența generală maximă și cele mai scăzute costuri totale pentru toate părțile implicate;
- d) se consultă cu ceilalți operatori de rețea relevanți și țin cont de impactul potențial asupra sistemului electroenergetic;
- e) respectă standardele și specificațiile tehnice convenite la nivel european.

CAPITOLUL II

Terminologie și abrevieri

Art. 7. - (1) Termenii utilizați în prezenta metodologie au semnificația prevăzută în următoarele acte normative:

- a) Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- b) Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin Ordinul președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei nr. 59/2013, cu modificările și completările ulterioare;
- c) Codul tehnic al rețelei electrice de transport aprobat prin Ordinul președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei nr. 20/2004, cu modificările și completările ulterioare;

- d) Regulamentul (UE) 2016/631 al Comisiei din 14 aprilie 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a instalațiilor de generare;
- e) Regulamentul (UE) 2016/1388 al Comisiei din 17 august 2016 de stabilire a unui cod de rețea privind racordarea consumatorilor;
- f) Regulamentul (UE) 2016/1447 al Comisiei din 26 august 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a sistemelor de înaltă tensiune în curent continuu și a modulelor generatoare din centrală conectate în curent continuu;
- g) Ordinul președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei nr. 5/2017 pentru aprobarea criteriilor de acordare a derogărilor unităților generatoare și centralelor compuse din module generatoare de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe din norma tehnică de racordare, aflat în vigoare;
- h) Ordinul președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei nr. 42/2017 pentru aprobarea criteriilor de acordare a derogărilor locurilor/nodurilor de consum racordate la rețelele electrice de transport și de distribuție de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe din norma tehnică pentru racordare, aflat în vigoare;
- i) Ordinul președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei nr. 46/2017 pentru aprobarea criteriilor de acordare a derigărilor pentru sistemele de înaltă tensiune în curent continuu care se racordează la rețeaua electrică de transport sau de distribuție și pentru modulele generatoare dintr-o centrală electrică care se racordează printr-un sistem de înaltă tensiune în curent continuu la rețeaua electrică de transport sau de distribuție de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe din normele tehnice pentru racordare, aplicabile acestora, aflat în vigoare;
- j) Ordinul președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei nr. 72/2017 pentru aprobarea normei tehnice privind cerințele tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public pentru grupurile generatoare sincrone, cu modificările și completările ulterioare;
- k) Ordinul președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei nr. 208/2018 pentru aprobarea normei tehnice privind cerințele tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public pentru module generatoare, centrale formate din module generatoare și centrale formate din module generatoare offshore, aflat în vigoare;
- l) Ordinul președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei pentru aprobarea normei tehnice privind cerințele tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public pentru locurile/nodurile de consum, aflat în vigoare;

- m) Ordinul președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei pentru aprobarea normei tehnice privind cerințele tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public a sistemelor de înaltă tensiune în curent continuu și a modulelor generatoare din centrale electrice care se racordează la rețelele electrice de interes public prin sisteme de înaltă tensiune în curent continuu, aflat în vigoare;
 - n) Ordinul președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei nr. 191/2018 pentru aprobarea procedurii privind acordarea derogărilor instalațiilor de producere a energiei electrice de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în norma tehnică de racordare, aflat în vigoare;
 - o) Ordinul președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei pentru aprobarea procedurii privind acordarea derogărilor locurilor/nodurilor de consum racordate la rețelele electrice de transport și de distribuție, de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor prevederi din norma tehnică de racordare, aflat în vigoare;
 - p) Ordinul președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei pentru aprobarea procedurii privind acordarea derogărilor sistemelor de înaltă tensiune în curent continuu și a modulelor generatoare din centrale electrice care se racordează la rețelele electrice de interes public prin sisteme de înaltă tensiune în curent continuu, de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, aflat în vigoare.
- (2) Alți termeni decât cei prevăzuți la alin. (1) sunt definiți după cum urmează:
- *Analize de sensibilitate* – se elaborează pentru a constata impactul modificării anumitor valori ale datelor de intrare asupra rezultatelor.
 - *Analiza multicriterială* - descrie orice abordare structurată utilizată pentru a determina preferințele generale dintre mai multe opțiuni alternative, opțiuni ce conduc la îndeplinirea unui anumit număr de obiective.
 - *Beneficiul socio-economic* - indicator general privind bunăstarea socio-economică dobândită de întreaga societate, inclusiv de gestionarul instalației afectate, ca urmare a aplicării anumitor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, la instalațiile existente, sau a neacordării unor derogări de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare.
 - *Cuantificarea financiară* – evaluarea în expresie monetară.
 - *Date generice* - date estimative, valabile pentru toate cazurile dintr-o anumită categorie, utilizate când nu se cunosc particularitățile și detaliile cazului analizat.

- *Durata de recuperare actualizată (DRA)*, reprezintă durata în ani pentru care, cu rata de actualizare aleasă, venitul net actualizat are valoarea zero (VNA = 0)

$$\sum_{t=1}^{DRA} \frac{V_t - (I_t + C_t)}{(1 + a)^t} = 0$$

unde:

V_t - beneficiul anual obținut în urma realizării investiției [u.m./an], se calculează ca diferență între beneficii și costuri. În situațiile în care anumite beneficii nu pot fi cuantificate financiar, se elaborează analiza multicriterială.

I_t - investiția anuală, [u.m./an]

C_t - cheltuieli anuale de exploatare, [u.m./an]

a - rata de actualizare [%/an]

DRA exprimă capacitatea obiectivului de a restitui

capitalul investit din beneficiile obținute prin exploatare, cu considerarea valorii în timp a banilor (a actualizării), adică reprezintă numărul de ani în care veniturile obținute egalează valoarea investiției, în unități actualizate.

Condiția pentru acceptarea investiției este ca DRA să fie mai mică decât o durată de recuperare maximă admisă.

- *Eficiența economică globală* - capacitatea unei investiții de a aduce beneficii socio-economice mai mari decât costurile aferente. Se măsoară prin indicatori de eficiență economică, ce reprezintă criteriile de decizie furnizate de analiza cost-beneficiu, precum venitul net actualizat, raportul Beneficiu/Cost, rata de rentabilitate sau durata de recuperare actualizată a investiției;

- *Integrarea surselor regenerabile de energie* - sprijinul pentru integrarea surselor regenerabile de energie se definește ca fiind capabilitatea sistemului electroenergetic de a permite racordarea unor noi centrale electrice cu puterea produsă din surse regenerabile de energie și de a debloca producerea de energie electrică din acestea, existentă și viitoare.

- *Îmbunătățirea siguranței în funcționare a sistemului electroenergetic național (SEN)* - este performanța SEN de a asigura livrarea energiei la consumatori în limitele normelor acceptate și în cantitatea dorită. Siguranța SEN poate fi caracterizată luând în considerare două aspecte de bază și de funcționalitate ale unui sistem electroenergetic: adevanța și securitatea. Îmbunătățirea sau nu a siguranței în funcționarea SEN, după caz, este măsurată prin intermediul indicatorilor:

- Energia preconizată a nu fi livrată utilizatorilor/neprodusă în centrale (EENS - Expected Energy Not Served), în decursul etapei de analiză

$$EENS = \sum_j (p_j \cdot P_j \cdot t_j \cdot N_{ore})$$

unde:

p_j - probabilitatea de a avea consum nealimentat/ putere neprodusă (probabilitatea de apariție a evenimentului care conduce la nealimentarea consumului/ neproducerea puterii);

t_j - ponderea duratelor de nealimentare a consumului/ neproducere a puterii în total perioadă (raportul dintre numărul de ore cu consum nealimentat/ putere neprodusă și numărul total de ore al etapei de analiză).

N_{ore} - numărul de ore al etapei de analiză (un an, 10 ani, etc.)

P_j - consumul nealimentat/ puterea neprodusă [MW]

- Durata preconizată pentru pierderea sarcinii/ producției (LOLE – Loss of Load Expectation), reprezentând numărul de ore în care, pe termen lung, este probabil să nu fie alimentat consumul/ evacuată puterea respectivă:

$$LOLE = LOLP \cdot N_{ore}$$

unde:

N_{ore} – numărul de ore al etapei de analiză (un an, 10 ani, etc.)

LOLP (Loss of Load Probability) - Probabilitatea de pierdere a furnizării sau de întrerupere în alimentarea cu energie electrică este definită de frecvența cazurilor în care un anumit consum rămâne nealimentat.

$$LOLP = \sum_j (p_j \cdot t_j)$$

unde:

- j - palierul caracteristic (interval orar caracteristic) la care se face analiza (ex: vârf de seară iarnă, gol de noapte vară, alte paliere definite de elaboratorul analizei);
 - p_j – probabilitatea de a avea consum nealimentat (probabilitatea de apariție a evenimentului care conduce la nealimentarea consumului);
 - t_j – ponderea duratelor de nealimentare a consumului în total perioadă (raportul dintre numărul de ore cu consum nealimentat și numărul total de ore al etapei de analiză).

Îmbunătățirea sau nu a siguranței în alimentarea cu energie electrică, după caz, se poate cuantifica financiar prin intermediul valorii energiei nelivrate VOLL (Value of Loss Load), reprezentând valoarea monetară unitară a unui MWh nelivrat la consumator.

Îmbunătățirea sau nu a siguranței privind evacuarea puterii, după caz, se poate cuantifica financiar prin intermediul valorii energiei neproduse, reprezentând valoarea monetară unitară a unui MWh neprodus.

- *Lista proceselor aferente SEN* - reglajul automat și manual al frecvenței și reglajul de stabilizare a frecvenței, reglajul tensiunii, echilibrarea sistemului, circulațiile de puteri, planificarea funcționării instalațiilor de producere a energiei electrice, etc.;
- *Palier caracteristic (interval orar caracteristic)* – interval orar dintr-un an care are anumite caracteristici legate de consumul sau producția de energie electrică (ex: vârf de sarcină iarnă, gol de noapte vară, producție mare în CHE, etc.) și prin care sunt approximate mai multe ore din an astfel încât să poată fi caracterizat un an întreg;
- *Procesele aferente pieței de energie electrică* – fac referire la dispecerizarea unităților generatoare, managementul congestiilor, stabilirea rezervelor de reglaj de frecvență etc.
- *Performanțele instalației* – date tehnice care reflectă cele mai bune rezultate ale funcționării instalației (ex: randament, putere maximă produsă etc.)
- *Rata de actualizare reprezintă rata rentabilității* folosită pentru a converti o sumă de bani, care trebuie plătită sau primită în viitor, în valoarea ei actualizată. Trebuie să reflecte costul de oportunitate al capitalului, precum rata rentabilității ce poate fi obținută de un capital, dacă acesta este destinat altor utilizări cu același risc.
- *Rata Internă de Rentabilitate (RIR)*, reprezintă rata de actualizare pentru care, pe durata de studiu considerată, venitul net actualizat este nul ($VNA = 0$)

$$\sum_{t=1}^D \frac{V_t - (I_t + C_t)}{(1 + RIR)^t} = 0$$

unde V_t , I_t și C_t au semnificațiile menționate anterior.

D – perioada de analiză [ani]

RIR se măsoară în [%/an] și indică în ce măsură investiția este profitabilă față de rate mai mari de actualizare decât rata aleasă în calcul.

Condiția necesară pentru acceptarea investiției, necesară pentru extinderea uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, la instalațiile existente, este $RIR > a$.

- *Raportul Beneficiu/Cost (B/C)*

Reprezintă raportul dintre suma beneficiilor și suma tuturor cheltuielilor actualizate pe durata de studiu.

$$B / C = \frac{\sum_{t=1}^D \frac{V_t}{(1 + a)^t}}{\sum_{t=1}^D \frac{(I_t + C_t)}{(1 + a)^t}}$$

unde: V_t , I_t , C_t și a au semnificațiile menționate anterior.

Condiția pentru acceptare este ca B/C să fie mai mare decât 1.

- *Venitul Net Actualizat* (Valoarea actualizată netă - VNA)

VNA se măsoară în unități monetare [u.m.] și se calculează utilizând formula:

$$VNA = \sum_{t=1}^D \frac{V_t - (I_t + C_t)}{(1 + a)^t}$$

unde: V_t , I_t , C_t și a au semnificațiile menționate anterior.

VNA reprezintă, eficiența economică a investiției analizate, pentru o perioadă de studiu considerată și o rată de actualizare aleasă. Condiția pentru acceptarea investiției este ca $VNA > 0$.

- *Variația pierderilor* – se caracterizează prin evoluția pierderilor din sistem. Este un indicator al eficienței energetice.
- *Variația emisiilor de CO2* - se caracterizează prin evoluția emisiilor de CO2 din sistemul electroenergetic.

(3) În cuprinsul prezentei *Metodologii* se utilizează următoarele acronime și abrevieri:

- ANRE - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;
- ACB - Analiză Cost – Beneficiu;
- Sistem HVDC - Sistem de înaltă tensiune în curent continuu;
- MGCCC - Module generatoare din centrală conectate la curent continuu;
- OD - Operator de distribuție; poate fi operatorul de distribuție concesionar sau un alt operator care deține o rețea electrică de distribuție;
- ORR - Operator de rețea relevant;
- OTS - Operatorul de transport și de sistem;
- RET - Rețeaua electrică de transport;
- SEN - Sistemul electroenergetic național;
- *Instalație nouă* – termen generic utilizat pentru:
 - grupurile generatoare sincrone noi în conformitate cu categoria din care acestea fac parte;
 - grupurile generatoare sincrone noi din centralele hidroelectrice cu acumulare prin pompă, din centralele termoelectrice și de pe platformele industriale;
 - grupurile generatoare sincrone de categorie C sau D existente și care sunt supuse unor modernizări/retehnologizări, ce determină actualizarea avizului tehnic de racordare/certificatului de racordare în conformitate cu procedura prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. a) din Ordinul președintelui Autorității naționale de reglementare în domeniul energiei nr. 72/2017 pentru aprobarea normei tehnice privind cerințele tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public pentru grupurile generatoare sincrone, cu

modificările și completările ulterioare. Lucrările de modernizare / re tehnologizare ce pot conduce la aplicarea cerințelor normelor tehnice la instalațiile existente, sunt prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. a) pct. iv) din același ordin;

- modulele generatoare noi, în conformitate cu categoria din care acestea fac parte;
- centralele formate din module generatoare noi, în conformitate cu categoria din care acestea fac parte;
- centralele formate din module generatoare offshore și racordate în curent alternativ;
- modulele generatoare sau centralele formate din module generatoare, de categorie C sau D, existente și care sunt supuse unei modernizări/re tehnologizări ce determină actualizarea avizului tehnic de racordare/certificatului de racordare în conformitate cu procedura prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. a) din Ordinul președintelui Autorității naționale de reglementare în domeniul energiei nr. 208/2017 de aprobare a normei tehnice privind cerințele tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public pentru modulele generatoare, centrale formate din module generatoare și centrale formate din module generatoare offshore, aflat în vigoare;
- locurile de consum noi care se vor racorda la sistemul de transport, instalațiile de distribuție noi racordate la sistemul de transport, sistemele de distribuție noi racordate la sistemul de transport, inclusiv sistemelor de distribuție închise noi, unitățile consumatoare noi care pot fi utilizate de un loc de consum sau de un sistem de distribuție închis pentru a furniza servicii de consum comandabil către operatorii de rețea relevanți;
- locurile de consum existente racordate la sistemul de transport sau sisteme de distribuție închise existente care își măresc puterea absorbită cu mai mult de 10% din puterea aprobată prin avizul tehnic de racordare/certificatului de racordare, dar nu mai puțin de 1 MW;
- locurile de consum existente racordate la sistemul de transport, instalații de distribuție racordate la sistemul de transport sau sisteme de distribuție existente care sunt supuse unor modernizări/re tehnologizări, care determină actualizarea avizului tehnic de racordare/certificatului de racordare în conformitate cu procedura prevăzută în norma tehnică de racordare aplicabilă, aprobată prin ordin al președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei și aflat în vigoare;
- unitățile consumatoare existente, racordate la un nivel de tensiune de peste 1000 V, care sunt sau pot fi utilizate de un loc de consum sau de un sistem de distribuție închis pentru a furniza servicii de consum comandabil unui operator de distribuție relevant și/sau operator de transport și de sistem, dacă sunt supuse unor modernizări/re tehnologizări, care

determină actualizarea avizului tehnic de racordare/certificatului de racordare în conformitate cu procedura prevăzută în norma tehnică de racordare aplicabilă, aprobată prin ordin al președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei și aflat în vigoare;

- sisteme de înaltă tensiune în curent continuu noi care conectează între ele zone sincrone sau zone de reglaj, inclusiv schemele „back-to-back”;
- sisteme de înaltă tensiune în curent continuu noi care racordează la rețeaua electrică de transport sau de distribuție centrale electrice compuse din module generatoare;
- sisteme de înaltă tensiune în curent continuu noi care sunt integrate într-o zonă de reglaj și racordate la rețeaua electrică de transport;
- sisteme de înaltă tensiune în curent continuu care sunt integrate într-o zonă de reglaj și racordate la rețeaua electrică de distribuție, atunci când operatorul de transport și de sistem demonstrează existența unui impact transfrontalier, având în vedere, în această evaluare, dezvoltarea pe termen lung a rețelei.

– *Instalație existentă* – termen generic utilizat pentru:

- grupurile generatoare sincrone racordate la rețeaua electrică de interes public la data intrării în vigoare Ordinului președintelui Autorității naționale de reglementare în domeniul energiei nr. 72/2017 pentru aprobarea normei tehnice privind cerințele tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public pentru grupurile generatoare sincrone, cu modificările și completările ulterioare, respectiv 27 aprilie 2019;
- grupurile generatoare sincrone a căror gestionari au încheiat un contract ferm pentru achiziționarea elementelor principale de generare a energiei, în termen de cel mult doi ani de la intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) 2016/631 al Comisiei din 14 aprilie 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a instalațiilor de generare, respectiv până la data de 17.05.2018. Aceste contracte sunt notificate operatorilor de rețea relevanți conform prevederilor art. 3 alin. (2) din Ordinul președintelui Autorității naționale de reglementare în domeniul energiei nr. 72/2017 pentru aprobarea normei tehnice privind cerințele tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public pentru grupurile generatoare sincrone, cu modificările și completările ulterioare;
- modulele generatoare/centralele formate din module generatoare racordate la rețeaua electrică de interes public la data intrării în vigoare a Ordinului președintelui Autorității naționale de reglementare în domeniul energiei nr. 208/2017 de aprobare a normei tehnice privind cerințele tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public

pentru modulele generatoare, centrale formate din module generatoare și centrale formate din module generatoare offshore;

- modulele generatoare din centralele electrice racordate la rețeaua electrică de transport sau de distribuție prin sisteme de înaltă tensiune în curent continuu, la data intrării în vigoare a normei tehnice privind cerințele tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public a sistemelor de înaltă tensiune în curent continuu și a modulelor generatoare din centralele electrice care se racordează la rețelele electrice de interes public prin sisteme de înaltă tensiune în curent continuu, aprobată prin ordin al președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei și aflat în vigoare;
 - modulele generatoare sau centralele formate din module generatoare a căror gestionari au încheiat contracte ferme pentru achiziționarea elementelor principale de generare a energiei, în termen de cel mult doi ani de la intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) 2016/631 al Comisiei din 14 aprilie 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a instalațiilor de generare, respectiv până la data de 17.05.2018.
 - locurile de consum existente, instalațiile de distribuție existente, sistemele de distribuție existente, inclusiv sistemele de distribuție închise, racordate la sistemul de transport la data intrării în vigoare a normei tehnice aplicabile, aprobată prin ordin al președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei și aflat în vigoare;
 - unitățile consumatoare existente care sunt sau pot fi utilizate de locuri de consum sau de sisteme de distribuție închise pentru a furniza servicii de consum comandabil unui operator de distribuție relevant și/sau operator de transport și de sistem, racordate la data intrării în vigoare a normei tehnice aplicabile, aprobată prin ordin al președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei;
 - locurile/nodurile de consum ale căror gestionari sau operatori de rețea relevanți, după caz, au încheiat un contract definitiv și obligatoriu pentru achiziționarea echipamentului principal al locului de consum sau a unității consumatoare în cel mult doi ani de la data intrării în vigoare a Regulamentului (UE) 2016/1388 al Comisiei din 17 august 2016 de stabilire a unui cod de rețea privind racordarea consumatorilor, respectiv până la data de 28 septembrie 2018;
- *Instalații de producere a energiei electrice* – termen generic utilizat pentru grupuri generatoare sincrone, grupuri generatoare sincrone din centralele hidroelectrice cu acumulare prin

pompare, din centralele termoelectrice și de pe platformele industriale, modulele generatoare, centrale electrice formate din module generatoare, centrale formate din module generatoare offshore.

- *Norme tehnice de racordare* – termen generic utilizat pentru normele tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public, elaborate în temeiul prevederilor *Regulamentului (UE) 2016/631 al Comisiei din 14 aprilie 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a instalațiilor de generare*, ale *Regulamentului (UE) 2016/1388 al Comisiei din 17 august 2016 de stabilire a unui cod de rețea privind racordarea consumatorilor și ale Regulamentului (UE) 2016/1447 al Comisiei din 26 august 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a sistemelor de înaltă tensiune în curent continuu și a modulelor generatoare din centrală conectate în curent continuu*, aprobate prin ordine ale președintelui autorității naționale de reglementare în domeniul energiei și aflate în vigoare;
- *Operator de rețea relevant* – operatorul de transport și de sistem sau operatorul de distribuție, la a cărui rețea electrică sunt racordate instalațiile în cauză;
- *Ordinul ANRE nr. 5/2017* - Ordinul ANRE nr. 5/2017 pentru aprobarea criteriilor de acordare a derogărilor unităților generatoare și centralelor compuse din module generatoare de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe din norma tehnică de racordare;
- *Ordinul ANRE nr. 42/2017* - Ordinul ANRE nr. 42/2017 pentru aprobarea criteriilor de acordare a derogărilor locurilor/nodurilor de consum racordate la rețelele electrice de transport și de distribuție de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe din norma tehnică de racordare și
- *Ordinul ANRE nr. 46/2017* - Ordinul ANRE nr. 46/2017 pentru aprobarea criteriilor de acordare a derogărilor pentru sistemele de înaltă tensiune în curent continuu care se racordează la rețeaua electrică de transport sau de distribuție și pentru modulele generatoare dintr- centrală electrică care se racordează printr-un sistem de înaltă tensiune în curent continuu la rețeaua electrică de transport sau de distribuție de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe din normele tehnice pentru racordare.

CAPITOLUL III

Etapele realizării analizei cost-beneficiu

SECȚIUNEA 1

Consultarea publică

Art. 8. - (1) Pentru o perioadă de cel puțin o lună, ORR se consultă cu părțile interesate, inclusiv cu ANRE, în privința: (**art. 10 din Regulamentul nr. 631/2016; art. 9 din Regulamentul nr. 1388/2016; art. 8 din Regulamentul nr. 1447/2016**)

- a) propunerilor OTS de a extinde aplicarea uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, la instalațiile existente;
- b) propunerilor OTS de a extinde aplicarea unor viitoare modificări privind clasificarea unităților generatoare și a centralelor electrice, așa cum e prevăzut la art. 2 lit. b) din prezenta Metodologie;
- c) raportului elaborat în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (3) din prezenta *Metodologie*;
- d) ACB elaborate în vederea solicitării de derogări de categorie sau de clasă, după caz, de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare aplicabile, pentru instalațiile noi, depuse ca anexe la cererile de derogări de categorie sau de clasă, după caz, formulate de ORR.

(2) ORR ține seama în mod corespunzător de observațiile și propunerile părților interesate, rezultate în urma desfășurării consultărilor publice, înainte de transmiterea spre aprobare ANRE a proiectului de propunere de extindere a aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, a proiectului de propunere pentru praguri, a raportului sau a analizei cost-beneficiu elaborate în vederea acordării unei derogări de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare. Totodată, ORR elaborează o sinteză a observațiilor și a propunerilor primite în perioada de consultare publică, ce include o justificare solidă a includerii sau a neincluserii opiniilor și propunerilor părților interesate, pe care o transmite la ANRE spre informare, și pe care să o publice în timp util, înainte de publicarea documentului final sau simultan cu aceasta. (**art. 10 alin. (2) RfG**)

(3) ACB elaborate în vederea solicitării de derogări individuale de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare aplicabile, pentru instalațiile noi, depuse ca anexe la cererile de derogări individuale formulate de către gestionarii instalațiilor nu se supun consultării publice.

Etapele realizării ACB pentru extinderea aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, la instalațiile existente

Art. 9. - (1) Propunerea OTS privind extinderea aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, la instalațiile existente, se supune consultării publice părților interesate și ANRE în conformitate cu prevederile art. 8 din prezenta *Metodologie*. **(art. 4 (3) din Regulamentul nr. 631/2016, art. 4.3 din Regulamentul nr. 1388/2016)**

(2) Înainte de elaborarea analizei cantitative cost-beneficiu, OTS: **(art. 4 (4), 38 (1) din Regulamentul nr. 631/2016, art. 4 alin. (4) din Regulamentul nr. 1388/2016)**

a) elaborează o analiză calitativă a costurilor și a beneficiilor aferente extinderii aplicării unei anumite cerințe prevăzută în normele tehnice de racordare aplicabile, la instalațiile existente. Analiza calitativă trebuie să aibă în vedere măsurile alternative disponibile în rețeaua electrică sau pe piața de energie electrică **(art. 38 (1) din Regulamentul nr. 631/2016; art. 48 (1) din Regulamentul nr. 1388/2016)**;

b) obține aprobarea ANRE asupra analizei calitative a costurilor și a beneficiilor aferente extinderii aplicării cerinței respective, prevăzută în normele tehnice de racordare aplicabile, la instalațiile existente.

(3) În situația în care rezultatele analizei calitative prevăzută la alin. (2) lit. a) indică faptul că potențialele beneficii nu depășesc costurile probabile, OTS nu continuă procesul privind transmiterea spre aprobarea ANRE a analizei calitative **(art. 38 (1) din Regulamentul nr. 631/2016; art. 48 (1) din Regulamentul nr. 1388/2016)**.

(4) Pentru elaborarea analizei calitative, OTS consultă părțile interesate cu privire la vechimea instalației existente, posibilitatea tehnică de a fi modificată pentru conformarea cu noile cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare aplicabile, cu privire la costurile aproximative aferente investițiilor pentru a se conforma noilor cerințe, sau cu privire la oricare alte aspecte considerate ca fiind relevante pentru realizarea analizei.

(5) OTS prezintă rezultatele analizei calitative preliminare prevăzute la alin. (2) lit. a) în cadrul procesului de consultare publică prevăzut la alin. (1).

Art. 10. - (1) În urma aprobării analizei calitative preliminare a costurilor și a beneficiilor, OTS elaborează o analiză cantitativă cost-beneficiu a oricărei cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare aplicabile, avută în vedere pentru aplicarea la instalațiile existente, și care a demonstrat potențiale beneficii. **(art. 38 (2) din Regulamentul nr. 631/2016)**

(2) Analiza cantitativă cost beneficiu, prevăzută la alin. (1), trebuie să indice: **(art. 4 (3) din Regulamentul nr. 631/2016, art. 4 (3) din Regulamentul nr. 1388/2016)**

- a) costurile pe care le presupune punerea în conformitate cu respectivele cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare aplicabile;
- b) beneficiile socio-economice care rezultă din aplicarea respectivelor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare aplicabile;
- c) posibilitatea utilizării unor măsuri alternative prin care să se atingă performanțele necesare, precum și potențialul implementării acestora, costurile aferente și rezultatele posibile, ce s-ar obține din implementarea acestora.

(3) În termen de trei luni de la finalizarea ACB, OTS rezumă constatările într-un raport care: **(art. 38 (3) din Regulamentul nr. 631/2016, art. 48 (3) din Regulamentul nr. 1388/2016)**

- a) include ACB și o recomandare cu privire la metoda care trebuie abordată;
- b) include o propunere de perioadă de tranziție privind aplicarea cerinței la instalațiile existente; această perioadă de tranziție nu trebuie să fie mai mare de doi ani, cu începere de la data deciziei ANRE cu privire la aplicabilitatea cerinței;
- c) este supus consultării publice în conformitate cu prevederile art. 8 din prezenta *Metodologie*; perioada de timp prevăzută pentru consultarea publică depinde de categoria cerințelor considerate, maturitatea cazului prezentat și nivelul anterior de implicare a părților interesate.

(4) Nu mai târziu de șase luni de la încheierea perioadei de consultare publică prevăzută la alin. (3) lit. c), OTS pregătește o sinteză a observațiilor și a propunerilor primite în perioada de consultare publică, care să includă justificări privind respingerea acestora, dacă e cazul, și face o propunere privind aplicabilitatea cerinței avute în vedere pentru instalațiile existente. **(art. 38 (4) din Regulamentul nr. 631/2016, art. 48 (4) din Regulamentul nr. 1388/2016)**

(5) OTS transmite ANRE sinteza și propunerea, prevăzute la alin. (4), și informează gestionarii instalațiilor existente, operatorii de distribuție relevanți sau părțile terțe, după caz, cu privire la cuprinsul acestora. **(art. 38 (4) din Regulamentul nr. 631/2016, art. 48 (4) din Regulamentul nr. 1388/2016)**

(6) Propunerea transmisă de OTS la ANRE, prevăzută la alin. (4), trebuie să includă următoarele elemente: **(art. 38 (5) din Regulamentul nr. 631/2016, art. 48 (5) din Regulamentul nr. 1388/2016)**

- a) o procedură de notificare pentru a demonstra implementarea respectivelor cerințe de către gestionari sau ORR, după caz, la instalațiile existente;

- b) o perioadă de tranziție pentru implementarea respectivelor cerințe, care să țină seama de categoria sau de clasa, după caz, instalațiilor existente, precum și de orice obstacole ce pot apărea în cadrul implementării eficiente a modificării/retehnologizării echipamentelor.

SECȚIUNEA a 3 - a

Elaborarea ACB pentru acordarea unei derogări pentru instalațiile noi de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare

Art. 11. - (1) Orice cerere individuală de derogare de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare aplicabile, formulată de către gestionarul unei instalații noi sau de către operatorul sistemului de distribuție după caz, trebuie să includă o ACB elaborată în conformitate cu prevederile prezentei *Metodologii*. **(art. 62 (2) d) din Regulamentul 631/2016, art. 52 (2) d) din Regulamentul nr. 1388/2016, art. 79 (2) d) din Regulamentul nr. 1447/2016)**

(2) În termen de două săptămâni de la primirea unei cereri de derogare, ORR îi confirmă gestionarului instalației sau operatorului sistemului de distribuție, după caz, dacă cererea este completă. În cazul în care ORR consideră că cererea este incompletă, gestionarul instalației sau operatorul sistemului de distribuție, după caz, trebuie să prezinte informațiile suplimentare solicitate în termen de o lună de la primirea cererii de informații suplimentare. Dacă gestionarul instalației sau operatorul sistemului de distribuție, după caz, nu furnizează informațiile solicitate în acest termen, se consideră că cererea de derogare a fost retrasă. **(art. 62 alin. (3) din Regulamentul nr. 631/2016)**

(3) Operatorul de distribuție relevant, în cooperare cu OTS și orice OD adiacent, evaluează cererea de derogare și analiza cost-beneficiu furnizată, urmărind respectarea criteriilor de derogare stabilite prin Ordinul ANRE nr. 5/2017, Ordinul ANRE nr. 42/2017 și Ordinul ANRE nr. 46/2017, aplicabile acestora, aflate în vigoare **(art. 62 alin. (4) din Regulamentul nr. 631/2016)**

(4) În cazul unei cereri de derogare depusă de gestionarul unei unități generatoare de tip C sau D racordată la o rețea electrică de distribuție, inclusiv la o rețea electrică de distribuție închisă, evaluarea OD relevant trebuie să fie însoțită de către OTS. OTS pune la dispoziție rezultatele evaluării sale în termen de două luni de la solicitarea în acest sens adresată de OD relevant. **(art. 62 (5) din Regulamentul nr. 631/2016)**

(5) În termen de șase luni de la primirea unei cereri de derogare, ORR înaintează cererea către ANRE și prezintă respectiva evaluare sau respectivele evaluări elaborate în conformitate cu alin. (4) și (5). Acest termen poate fi prelungit cu o lună, dacă ORR solicită informații suplimentare din partea gestionarului instalației sau a operatorului de distribuție, după caz, și cu două luni dacă OD

relevant solicită OTS să prezinte o evaluare a cererii de derogare. (**art. 62 alin. (6) din Regulamentul nr. 631/2016**)

(6) ANRE adoptă o decizie cu privire la orice cerere de derogare în termen de șase luni din ziua următoare primirii cererii. Acest termen poate fi prelungit cu trei luni înainte de expirarea sa dacă ANRE solicită informații suplimentare din partea gestionarului instalației respective, a operatorului sistemului de distribuție sau din partea oricărei alte părți interesate. Perioada suplimentară începe în momentul în care au fost primite informațiile complete. (**art. 62 alin. (7) din Regulamentul nr. 631/2016**)

(7) În cazul în care există cereri individuale de derogare similare pentru unități generatoare de aceeași categorie, acestea se pot asimila drept o derogare de categorie, situație în care ACB se elaborează de către ORR, iar etapele urmate sunt prevăzute la art. 11 din prezentul document.

Art. 12. - (1) Cererea de derogare de categorie pentru unități generatoare noi, cererea de derogare de clasă pentru locuri / noduri de consum noi, cererea de derogare pentru sisteme HVDC noi și cererea de derogare de categorie pentru MGCCC noi, de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, sunt depuse de ORR la ANRE și trebuie să includă și o ACB elaborată de ORR în conformitate cu prevederile prezentei Metodologii. OD relevant poate decide, dacă este cazul, să elaboreze ACB în coordonare cu OTS și orice OD adiacent. (**art. 63 (2) lit. f) din Regulamentul nr. 631/2016, art. 53 alin. (2) din Regulamentul nr. 1388/2016, art. 80 (2) lit. f) din Regulamentul nr. 1447/2016**)

(2) În cazul în care cererea de derogare este depusă la ANRE de către un OD sau ODI relevant, în termen de două săptămâni din ziua următoare primirii respectivei cereri, ANRE solicită OTS să evalueze cererea de derogare din perspectiva criteriilor stabilite de ANRE prin Ordinul ANRE nr. 5/2017, Ordinul ANRE nr. 42/2017 și Ordinul ANRE nr. 46/2017, aplicabile acestora, aflate în vigoare. (**63 (3) RfG**)

(3) În termen de două săptămâni din ziua următoare primirii respectivei cereri de evaluare, OTS confirmă OD sau ODI relevant dacă cererea de derogare este completă. În cazul în care OTS consideră că cererea este incompletă, OD sau ODI relevant trebuie să prezinte informațiile suplimentare solicitate în termen de o lună de la primirea cererii pentru informații suplimentare. (**63 (4) RfG**)

(4) În termen de șase luni de la primirea unei cereri de derogare, OTS înaintează evaluarea către ANRE, inclusiv documentația pertinentă. Termenul de șase luni poate fi prelungit cu o lună în cazul în care OTS dorește să obțină informații suplimentare din partea OD relevant. (**63 (5) RfG**)

(5) ANRE adoptă o decizie cu privire la o cerere de derogare în termen de șase luni din ziua următoare primirii cererii. Atunci când cererea de derogare se depune de către OD relevant, termenul de șase luni începe din ziua următoare datei primirii evaluării OTS în conformitate cu prevederile alin. (4). Termenul de șase luni poate fi prelungit înainte de expirare cu o perioadă suplimentară de trei luni în cazul în care ANRE solicită informații suplimentare din partea ORR care solicită derogarea sau a oricărei alte părți interesate. Termenul suplimentar începe în ziua următoare datei primirii informațiilor complete. **(63 (6) și 63 (7) din RfG)**

CAPITOLUL IV

Modul de realizare a ACB

Secțiunea 1

Principii generale

Art. 13. - Diferența între analiza cantitativă și cea calitativă constă în nivelul de detaliere al dovezilor și al justificărilor necesare care, în cazul analizei cantitative, trebuie supuse consultării publice. Raportul care rezumă rezultatele analizei cantitative și propunerea rezultată sunt necesare a fi supuse consultării publice și ar trebui, ulterior, să încorporeze, acolo unde este cazul, opiniile părților interesate.

Art. 14. - (1) O ACB este bazată pe comparația între scenariul de referință și scenariile alternative.

(2) Scenariul de referință prevăzut la alin. (1) reflectă situația în care nu a fost acordată derogarea solicitată pentru instalația nouă, de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare sau în care nu a fost implementată extinderea aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare la instalațiile existente, după caz.

(3) Scenariul alternativ se construiește conform prevederilor art. 26 din prezenta *Metodologie* și caracterizează un caz specific al derogării solicitate pentru o instalație nouă, de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe din normele tehnice de racordare sau de extindere a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, la instalațiile existente; pot fi analizate mai multe scenarii alternative, în funcție de complexitatea cazului analizat.

(4) În cazul extinderii aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, la instalațiile existente, la elaborarea ACB trebuie avute în vedere soluțiile alternative care se pot implementa în rețeaua electrică astfel încât să se obțină aceleași efecte.

(5) În cazul unei solicitări de derogare de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, se vor lua în considerare scenarii alternative care să țină

seama, dacă este posibil, de alte active/echipamente care nu fac obiectul unei cereri de derogare, dar care ar putea fi afectate de acestea, după caz. Pentru a duce la îndeplinire o astfel de analiză, este necesar sprijinul OTS.

(6) În situația prevăzută la alin. (5), evaluarea beneficiilor poate fi realizată luând în considerare că unui alt echipament/unei alte instalații îi poate fi permis să compenseze efectele neîndeplinirii cerințelor de către partea care a solicitat derogarea.

Art. 15. - (1) Gestionarii instalațiilor noi sau operatorii sistemelor de distribuție, după caz, sprijină ORR și contribuie la elaborarea ACB în conformitate cu prevederile prezentei *Metodologii* și furnizează datele solicitate de către ORR, în termen de cel mult trei luni de la primirea solicitării, cu excepția cazului în care se convine altfel de către ORR. (**art. 39 (1) din Regulamentul 631/2016, art. 49 (1) din Regulamentul nr. 1388/2016, art. 66 (1) din Regulamentul nr. 1447/2016**)

(2) Pentru pregătirea ACB de către gestionarul unei instalații noi sau de către operatorul sistemului de distribuție, după caz, care evaluează posibilitatea acordării unei derogări în temeiul prevederilor procedurilor de acordare a derogărilor aprobate prin ordine ale președintelui ANRE și aflate în vigoare, OTS și OD sprijină și contribuie la ACB și furnizează datele solicitate de către aceștia, în termen de cel mult trei luni de la primirea solicitării, cu excepția cazului în care se convine altfel de către gestionarul sau de către operatorul sistemului de distribuție, după caz. (**art. 39 (1) din Regulamentul 631/2016, art. 49 (1) din Regulamentul nr. 1388/2016, art. 66 (1) din Regulamentul nr. 1447/2016**)

Art. 16. - ACB se elaborează în conformitate cu următoarele principii: (**art. 49 (2) din Regulamentul nr. 1388/2016; art. 39 (2) din Regulamentul nr. 631/2016, art. 66 (2) din Regulamentul nr. 1447/2016**)

- a) ORR sau gestionarul instalației, după caz, trebuie să elaboreze ACB pe unul sau mai multe dintre următoarele principii de calcul:
 - (i). venit net actualizat;
 - (ii). raportul Beneficiu/Cost;
 - (iii). rata internă de rentabilitate;
 - (iv). durata de recuperare actualizată a investiției.
- b) ORR sau, gestionarul instalației după caz, trebuie să ia în considerare următoarele principale categorii de beneficii socio-economice:
 - (i). Îmbunătățirea siguranței în funcționare a SEN ;
 - (ii). Beneficii pentru piața de energie electrică și pentru integrarea RES;
 - (iii). reducerea pierderilor de energie electrică în rețea (EUR)

- c) Beneficiile socio-economice în ceea ce privește îmbunătățirea siguranței în funcționare a SEN includ:
- (i). reducerea aferentă a probabilității de pierdere a producției sau de întrerupere în alimentarea cu energie electrică, după caz, pe parcursul duratei de viață a modificării (reducere LOLP);
 - (ii). amploarea și durata probabilă a unor astfel de pierderi de producție sau de întreruperi în alimentarea cu energie electrică, după caz (reducerea energiei preconizate a nu fi livrată utilizatorilor/neprodusă în centrale EENS, reducerea duratei așteptate a pierderii sarcinii/ producției LOLE);
 - (iii). reducerea energiei nelivrate utilizatorilor/neprodusă în centrale și cuantificarea financiară a acesteia;
 - (iv). îmbunătățirea stabilității statice și tranzitorii a sistemului energetic;
 - (v). îmbunătățiri ale răspunsului puterii active la abaterile de frecvență (îmbunătățirea stabilității de frecvență);
 - (vi). îmbunătățiri pentru planul de apărare.
- d) Beneficiile socio-economice pe piața de energie electrică, pentru comerțul transfrontalier și pentru integrarea surselor regenerabile de energie, includ:
- (i). creșterea capacității de transport pe granițe (îmbunătățirea comerțului transfrontalier);
 - (ii). creșterea capacității de transport printr-o secțiune de rețea;
 - (iii). scăderea costului total al energiei produse datorită reducerii congestiilor;
 - (iv). scăderea costului total al energiei produse datorită integrării RES;
 - (v). scăderea emisiilor de CO₂;
 - (vi). creșterea rezervelor de echilibrare;
 - (vii). furnizarea de putere reactivă;
- e) OTS trebuie să cuantifice costurile aplicării anumitor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, la instalațiile existente, inclusiv, cel puțin (**art. 39 RfG, art. 49 DCC, art. 66 HVDC**):
- (i). costurile directe ocazionate de investiții necesare în scopul implementării unei anumite cerințe;
 - (ii). costurile asociate atribuite pierderii oportunității;
 - (iii). costurile aferente modificărilor în operare și mentenanță.

Art. 17. - Cuantificarea beneficiilor socio-economice prevăzute la art. 16 lit. b), c) și d) se realizează pe baza unor analize de simulare a funcționării sistemului

electroenergetic național sau a unei zone de rețea, după caz, precum calcule de regimuri permanente, analize de stabilitate statică, stabilitate tranzitorie, stabilitatea frecvenței, calitatea energiei electrice. Scăderea costului total al energiei produse datorită reducerii congestiilor și creșterea rezervelor de echilibrare se calculează pe baza unor analize de simulare a funcționării pieței de energie electrică.

Art. 18. - (1) Etapele principale ale ACB sunt:

- a) cadrul de elaborare a ACB care se stabilește prin consultarea părților implicate și cuprinde: definirea perimetrului funcțional, a granițelor geografice și a orizontului de timp, definirea ipotezelor tehnice și economice globale, precum și a ipotezelor specifice;
- b) definirea scenariului de referință și a scenariilor alternative se stabilește prin consultarea părților implicate;
- c) evaluarea beneficiilor socio-economice rezultate în scenariile alternative, prin comparație cu scenariul de referință;
- d) evaluarea costurilor rezultate în scenariile alternative, prin comparație cu scenariul de referință;
- e) evaluarea performanței economice globale pentru fiecare scenariu alternativ, după cum urmează:
 - (i). calcularea indicatorului de performanță economică, precum venitul net actualizat, raportul Beneficiu/Cost, rata internă de rentabilitate sau durata de recuperare actualizată a investiției, după caz;
 - (ii). elaborarea analizelor de sensibilitate.

(2) Pentru fiecare etapă a ACB elaborate în cazul extinderii aplicării uneia sau mai multor cerințe din normele tehnice aplicabile, la instalațiile existente, trebuie avute în vedere natura sau tipul instalației existente ce ar putea fi afectate, precum, dar fără a se limita la, durata de viață rămasă a instalației, vechimea instalației existente, tipul tehnologiei, posibilitatea de modificare/retehnologizare a instalației pentru a întruni conformitatea cu noile cerințe tehnice prevăzute în normele tehnice de racordare aplicabile, iar OTS trebuie să colaboreze cu părțile interesate.

Art. 19. - (1) ACB trebuie să identifice părțile implicate pentru care extinderea aplicării uneia sau mai multor cerințe din normele tehnice aplicabile la instalațiile existente sau solicitarea unei derogări de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare generează costuri sau beneficii.

(2) În situația în care, la momentul inițierii ACB, nu pot fi identificate părțile prevăzute la alin. (1), rezultatele ACB trebuie să indice modalitatea prin care costurile sau beneficiile aferente unei

derogări solicitate de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare sau ale extinderii aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare la instalațiile existente, sunt alocate pe criterii de proporționalitate între părțile implicate, cu excepția cazului în care elaborarea ACB nu găsește o altă soluție. Modalitatea de alocare face obiectul unui acord din partea ANRE.

Art. 20. - Pe baza rezultatelor ACB elaborate ca urmare a unei cereri de derogare pentru o instalație nouă, de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, sau a posibilității de extindere a aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, la instalațiile existente, costurile și beneficiile aferente părților, vor fi alocate fie în comun, fie pentru fiecare parte implicată, condiționat de aprobarea ANRE privind cheile de alocare a acestora.

Art. 21. - Pentru determinarea rezultatelor comparației între costurile și beneficiile pentru un scenariu de referință și costurile și beneficiile pentru unul sau mai multe scenarii alternative identificate de inițiatorul cererii de derogare de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, pentru instalațiile noi, sau de extindere a aplicării uneia sau mai multe cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare la instalațiile existente, ACB se elaborează în mai multe iterații, după caz.

Art. 22. - Analizele de sensibilitate tratează incertitudinea și inconsistența în ceea ce privește datele de intrare și parametrii care sunt analizați.

Art. 23. - (1) ACB trebuie să identifice impactul scenariilor alternative asupra activelor care sunt afectate direct de extinderea aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare la instalațiile existente sau de acordarea de derogări instalațiilor noi de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normelor tehnice de racordare și asupra proceselor relevante pentru SEN.

(2) Decizia privind numărul de scenarii alternative care se analizează în cadrul ACB aparține inițiatorului cererii de derogare de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, după consultarea acestuia cu ORR.

(3) Pentru cererile individuale de derogare de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, inițiatorul acestora se consultă cu ORR pentru evaluarea impactului asupra anumitor procese aferente SEN, precum planificarea funcționării sau operarea rețelei electrice.

(4) La întocmirea ACB se va evita dublarea luării în considerare a costurilor și/sau beneficiilor .

(5) Înainte de finalizarea ACB, rezultatele parțiale se supun consultării părților implicate.

Secțiunea a 2 - a

Stabilirea cadrului de elaborare a ACB

Art. 24. - Definirea cadrului de elaborare a ACB reprezintă una dintre elementele cheie pentru a permite transparența ACB. În scopul elaborării ACB, se definesc următoarele elemente:

- a) perimetrul funcțional: se referă la cerințele prevăzute în normele tehnice de racordare, pentru care se solicită derogare de la obligația de îndeplinire a uneia sau a mai multor dintre acestea, pentru instalațiile noi, sau pentru care se solicită extinderea aplicării uneia sau mai multor cerințe la instalațiile existente, și acoperă caracteristicile tehnice ale instalației și a componentelor proprii afectate. Definirea perimetrului funcțional este necesară inclusiv pentru identificarea impactului semnificativ preconizat asupra SEN și/sau asupra pieței de energie electrică, pe care ar putea să îl aibă cererile de derogare pentru instalațiile noi de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare (...) sau extinderea aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare la instalațiile existente.
- b) Identificarea și cuantificarea activelor afectate de derogarea solicitată și/sau de extinderea aplicării uneia sau mai multor cerințe din normele tehnice aplicabile, la instalațiile existente. De obicei, gestionarul instalației sau al echipamentului, deține toate informațiile necesare, pentru a identifica activele afectate de derogarea solicitată și/sau de extinderea aplicării uneia sau mai multor cerințe din normele tehnice aplicabile, la instalațiile existente.
- c) granițele geografice aferente studiului ACB: sunt stabilite în funcție de impactul preconizat al acordării derogării de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, respectiv al extinderii aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare la instalațiile existente. Granițele geografice pot fi stabilite la nivel european sau la nivelul SEN dacă se preconizează un impact semnificativ asupra întregului SEN, respectiv la nivel local, atunci când măsurile ar putea afecta o zonă de rețea electrică. Granițele geografice pot fi definite stabilind o secțiune de rețea formată din liniile electrice și/sau unitățile de transformare care separă zona impactată de restul rețelei sau stabilind nodurile de rețea care aparțin zonei impactate.
- d) orizontul de timp al studiului: este stabilit în funcție de tipul solicitării și trebuie să permită evaluarea tuturor costurilor și a beneficiilor relevante și evaluarea corectă a impactului economic. În cazul extinderii aplicării cerințelor prevăzute în normele tehnice de racordare la instalațiile existente, orizontul de timp va fi determinat având în vedere durata de viață

ridicată a activelor în domeniul electroenergetic și scenariile de dezvoltare pe termen lung ale OTS. Pentru solicitări de derogare pentru instalațiile noi de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, orizontul de timp va fi egal cu durata pentru care a fost solicitată derogarea respectivă.

e) ipoteze tehnice și economice globale și datele de intrare sunt agreeate între părțile implicate încă din etapele incipiente ale studiului ACB și include următoarele, după cum este aplicabil fiecărui caz în parte:

- (i). rata de actualizare;
- (ii). performanța și costurile generale ale activului, dacă este cazul;
- (iii). estimări privind costurile cu energia electrică, dacă este cazul;
- (iv). necesarul de rezerve de stabilizare a frecvenței, dacă este cazul;
- (v). costurile cu echilibrarea și serviciile de sistem, dacă este cazul;
- (vi). valoarea consumului nealimentat (VOLL), dacă este cazul.

f) ipoteze și date de intrare specifice studiului: privesc condițiile locale aferente instalației noi sau existente, după caz, și condițiile de funcționare a SEN și includ următoarele, după cum este aplicabil fiecărui caz în parte:

Lista non-exhaustivă este formată din:

- (i). datele tehnice aferente instalației noi sau existente, după caz;
- (ii). profilul de funcționare preconizat al instalației noi sau existente, după caz. Profilul de operare definește inclusiv disponibilitatea capacităților instalației respective, necesare pentru SEN;
- (iii). profilul preconizat al tensiunii rețelei electrice locale sau regionale, dacă este cazul;
- (iv). caracteristicile economice și tehnice preconizate ale măsurilor alternative necesare pentru obținerea performanței cerute, dacă este cazul;
- (v). activele și procesele aferente SEN afectate de solicitarea de derogare pentru instalațiile noi de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare sau extinderea aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare la instalațiile existente;
- (vi). modelele de rețea pe baza cărora se fac analizele de sistem (regimuri permanente, verificarea stabilității statice și tranzitorii etc.).

Secțiunea a 3 - a

Definirea scenariului de referință și a scenariilor alternative

Art. 25. - Pentru extinderea aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare la instalațiile existente, se consideră scenariile prevăzute în Planul de Dezvoltare a RET în vigoare, adaptate cerinței tehnice pentru care se solicită aplicarea la instalațiile existente.

Art. 26. - (1) Având în vedere faptul că derogările individuale sau de categorie/clasă au durată limitată, scenariile alternative pentru derogări derivă din scenariul cel mai bine estimat, prevăzut în Planul de Dezvoltare a RET în vigoare, cu adaptarea orizontului de timp la perioada solicitată pentru derogarea respectivă.

(2) În cazul derogărilor individuale/de categorie/de clasă, se identifică inclusiv scenariul alternativ care să țină cont de impactul produs asupra SEN, de alte instalații de producere a energiei electrice/locuri de consum/active racordate la rețeaua electrică.

(3) După finalizarea procesului de consultare publică și, dacă este necesar, OTS poate construi mai multe scenarii alternative de evoluție a SEN pentru extinderea aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare la instalațiile de producere a energiei electrice existente și la locurile/nodurile de consum existente .

Secțiunea a 4 - a

Evaluarea beneficiilor

Identificarea beneficiilor

Art. 27. - Beneficiile socio-economice aferente solicitărilor de derogare sau de aplicare a cerințelor prevăzute în normele tehnice de racordare la instalațiile existente, în funcție de cazul analizat, trebuie evaluate luând în considerare categoriile de beneficii prevăzute la art. 16 lit. b), c) și d) din prezenta Metodologie.

Art. 28. - (1) În cazul extinderii aplicării cerințelor prevăzute în normele tehnice de racordare la instalațiile existente și în cazul solicitării derogărilor de categorie/de clasă pentru instalațiile noi, se stabilește lista proceselor aferente SEN și ale pieței de energie electrică care pot fi afectate în mod pozitiv sau negativ de extinderea aplicării cerințelor respective sau de acordarea derogării de categorie/ de clasă.

(2) Părțile implicate trebuie să își exprime acordul, în etapa de stabilire a cadrului de elaborare a ACB, privind listele prevăzute la alin. (1) și să convină de comun acord asupra selectării scenariilor ce urmează să fie evaluate în cadrul ACB.

Cuantificarea financiară a beneficiilor

Art. 29. - (1) Impactul asupra proceselor aferente SEN poate fi evaluat prin intermediul:

- a) metodelor simplificate, care necesită date mai puțin detaliate și costuri mai mici pentru elaborarea ACB, dar care conduc la rezultate mai puțin precise, sau a
- b) metodelor avansate, care necesită inclusiv date detaliate ce nu pot fi disponibile publicului și pot conduce la costuri semnificative pentru elaborarea ACB, dar care furnizează rezultate precise și robuste.

(2) Metoda finală aleasă pentru evaluarea impactului asupra proceselor aferente SEN trebuie să reprezinte un echilibru între costurile de realizare a ACB și calitatea ACB.

(3) Datele necesare pentru cuantificarea financiară a beneficiilor, precum și părțile care trebuie să furnizeze aceste date, trebuie identificate încă din etapele incipiente ale ACB.

(4) Metoda aleasă este cea agreată între părțile implicate în timpul realizării ACB.

Art. 30. - (1) Metodele avansate se referă la analize de simulare a funcționării SEN cel puțin pentru anumite intervale orare caracteristice, din cadrul perioadei de analiză pentru palierul vârf de sarcină de iarnă, gol de noapte de vară, vârf de dimineață de vară etc. la detectarea situațiilor în care poate apare consum nealimentat sau putere neprodusă, precum și la calcularea probabilității de apariție a acestor situații (LOLP), a valorii consumului nealimentat sau puterii neproduse și a celorlalți indicatori asociați menționați la art. 16 lit. c) și definiți la Art.7 (3).

(2) Analizele de simulare a funcționării sistemului energetic cuprind calcule de regimuri permanente, verificarea criteriului N-1, verificarea stabilității sistemului energetic. Analiza stabilității sistemului energetic se referă la stabilitatea tranzitorie, stabilitatea tensiunii, stabilitatea frecvenței.

(3) Din analizele de simulare a funcționării sistemului energetic rezultă de asemenea pierderile de energie electrică în rețele, creșterea capacității de transport, necesarul de putere reactivă pentru menținerea nivelului de tensiune în limitele admisibile, necesarul de rezerve de reglaj de frecvență (rezerve de echilibrare) și viteza necesară de răspuns la abaterile de frecvență, măsurile de apărare pentru păstrarea siguranței sistemului etc.

(4) Creșterea rezervelor de echilibrare poate favoriza integrarea Centralelor Electrice Eoliene și Fotovoltaice, ceea ce duce la scăderea emisiilor de CO₂. De asemenea scăderea energiei neproduse din Centralele Electrice Eoliene și Fotovoltaice duce la scăderea emisiilor de CO₂. Pentru cuantificarea energiei electrice produse de centrale cu combustibili fosili și a emisiilor de CO₂ aferente sunt necesare analize de simulare a pieței de energie electrică. Acestea intră în categoria metodelor avansate.

(5) Din analizele de simulare a funcționării pieței de energie electrică realizate ținând seama de restricțiile de capacitate de transport, rezultă costul total de producție pentru fiecare interval orar, cantitatea de energie produsă pe tipuri de combustibil, schimburile de energie între țări, rezervele de echilibrare.

(6) Analizele de simulare a funcționării sistemului energetic și analizele de simulare a funcționării pieței de energie electrică necesită utilizarea unor softuri specializate și trebuie să fie realizate de un operator economic atestat ANRE.

Art. 31. - În cazul în care anumite beneficii nu se pot cuantifica financiar, sau cuantificarea financiară este dificilă, este necesară integrarea acestor indicatori în cadrul unei analize multicriteriale, în care să aibă o pondere în funcție de tipul impactului: impact negativ, niciun impact, relevanța pentru perimetrul analizei, impact moderat sau impact semnificativ.

Art. 32. - Impactul asupra managementului congestiilor și impactul asupra comerțului transfrontalier determinat de aplicarea cerințelor prevăzute în normele tehnice aplicabile de racordare la instalațiile existente și de derogare pentru instalațiile noi de la obligația de îndeplinire a uneia sau a mai multor cerințe tehnice prevăzute în normele tehnice de racordare se analizează din punct de vedere al modificării capacității de transport a rețelei electrice la nivelul perimetrului definit în cadrul ACB datorită îmbunătățirii nivelului de tensiune sau/și al stabilității sistemului. Modificarea capacității de transport duce la modificarea costului total de producție care se calculează prin analize de simulare a funcționării pieței de energie electrică.

Art. 33. - Indicatorii de beneficiu care se cuantifică financiar trebuie să fie aleși dintre cei mai relevanți pentru analiza respectivă. Codurile de rețea impun cerințe pentru utilizatorii rețelei necesare pentru funcționarea sigură a sistemului în condiții de calitate.

Secțiunea a 5 - a

Evaluarea costurilor

Art. 34. - În cazul extinderii aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare la instalațiile existente, sau în cazul cererilor de derogare pentru instalațiile noi de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, se evaluează categoriile de costuri prevăzute la art. 16 lit. f) din prezenta Metodologie.

Art. 35. - Acordarea derogării de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, pentru instalațiile noi, poate conduce la reducerea costurilor directe,

de operare și de mentenanță și a altor costuri aferente activelor afectate astfel că, prin comparație cu scenariul de referință, variația costurilor poate fi negativă.

Art. 36. - Identificarea datelor necesare pentru cuantificarea costurilor, precum și părțile care trebuie să le furnizeze, se realizează la începutul ACB.

Secțiunea a 6 - a

Evaluarea eficienței economice globale în scenariile alternative și elaborarea analizelor de sensibilitate

Art. 37. - ACB se bazează pe unul sau mai multe dintre principiile de calcul prevăzute la art. 16 lit. a) și definite la art. 7 (2) din prezenta Metodologie.

Art. 38. - (1) Parametrii pentru analizele de sensibilitate prevăzute în ACB sunt:

- a) rata de actualizare;
- b) performanțele instalației implicate, datele tehnice specifice;
- c) costurile instalației implicate;
- d) gradul de integrare al surselor regenerabile de energie.

(2) Analiza de sensibilitate constă în schimbarea unui singur parametru la un moment dat, pentru a vedea efectele pe care aceasta le produce asupra rezultatului.

(3) Alegerea parametrilor de sensibilitate depinde de condițiile locale de studiu și se recomandă luarea în considerare a acelor variabile pentru care o variație absolută de 1 % față de cea mai bună valoare estimată conduce la o variație corespunzătoare de cel puțin 1 % a VNA, respectiv elasticitatea este unitară sau mai mare.

CAPITOLUL V

Schimbul de date și informații

Art. 39. - Fiecare ORR are dreptul să obțină datele necesare pentru elaborarea ACB de la gestionarii instalațiilor în cauză sau de la părțile terțe, după caz, cu îndeplinirea tuturor condițiilor de mai jos:

- a) ORR solicită datele în scopul elaborării ACB;
- b) ORR nu dispune deja de date:
 - (i). fie conform legislației naționale sau cadrului de reglementare național, fie pe bază contractuală sau a unui alt mecanism juridic angajant;
 - (ii). fie ca date disponibile public prin intermediul unei platforme centrale de transparență a informațiilor, conform prevederilor Regulamentului (UE) 543/2013

al Comisiei din 14 iunie 2013 privind transmiterea și publicarea datelor pe piețele energiei electrice și de modificare a anexei I la Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului, sau a prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie.

Art. 40. - (1) Datele furnizate pentru realizarea ACB trebuie validate în baza unui proces de control al calității acceptat de toate părțile implicate.

(2) Lista non-exhaustivă a elementelor ce pot fi luate în considerare pentru verificarea corectitudinii datelor și a informațiilor primite, este:

- a) datele furnizate să provină de la surse accesibile și să fie validate;
- b) cunoștințele și experiențele curente (și acolo unde sunt agreate, domenii de valori, valori stabilite etc.)
- c) compararea cu alte cazuri similare, acolo unde este posibil;
- d) validare prin evaluare independentă a datelor și a informațiilor primite, acolo unde s-a convenit între părți;
- e) analiză comparativă cu date de referință, standard, de catalog (benchmarking).

Art. 41. - (1) În cazul unei cereri de derogare de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, pot apărea următoarele probleme referitoare la colectarea datelor necesare pentru ACB:

- a) schimbul de date confidențiale între gestionari diferiți a instalațiilor implicate în procesul aferent solicitărilor de derogare poate fi problematic având în vedere existența unei potențiale concurențe între aceștia;
- b) colectarea și armonizarea datelor individuale de la un număr mare de gestionari de active instalații necesită un timp îndelungat.

(2) Pentru anumite cazuri specifice de solicitări de derogare, pentru care sunt întâmpinate problemele prevăzute la alin. (1), se utilizează date generice, sub rezerva unui acord între toate părțile implicate.

Art. 42. - (1) Furnizorul de date și informații este responsabil pentru transmiterea datelor, dar nu este responsabil pentru calitatea acestora atunci când acestea provin de la o terță parte, deținătoare a acestor date și informații.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1), la momentul transmiterii datelor și informațiilor se comunică și partea terță, pentru a fi permisă verificarea corectitudinii datelor și informațiilor transmise, iar respectiva parte terță este considerată responsabilă pentru validitatea acestora.

(3) În cazul unui dezacord între părțile implicate privind furnizarea datelor și a informațiilor, ANRE ia decizia finală.

(4) Fiecare ORR monitorizează calitatea datelor ce i se furnizează precum și transmiterea la timp a acestora.

(5) În cazul în care un ORR constată probleme legate de calitatea datelor furnizate sau durata transmiterii datelor, acesta încearcă să rezolve aceste probleme, în primul rând direct cu fiecare dintre entitățile în cauză.

Art. 43. - (1) Gestionarii instalațiilor care fac obiectul ACB, au obligația de a asista și de a contribui la elaborarea ACB, precum și de a furniza datele solicitate de ORR în termen de cel mult 3 luni de la solicitare, cu excepția cazului în care s-a stabilit altfel de către ORR.

(2) Datele și informațiile confidențiale primite, schimbate sau transmise în temeiul prezentei *Metodologii*, respectiv în scopul elaborării ACB, fac obiectul condițiilor de respectare a secretului profesional privind confidențialitatea, stabilite la art. 12 din Regulamentul (UE) nr. 631/2016, ale art. 11 din Regulamentul (UE) nr. 1388/2016 și ale art. 10 din Regulamentul nr. 1447/2016.

(3) Anterior transmiterii datelor și a informațiilor necesare pentru elaborarea ACB, se încheie acorduri de confidențialitate între deținătorul de date, furnizorul de date, ORR, privind nedivulgarea datelor și a informațiilor primite.

(4) În scopul elaborării ACB, inclusiv datele și informațiile considerate a fi confidențiale sunt furnizate în scopul evaluării costurilor și a beneficiilor.

Art. 44. - Pentru a realiza o ACB adecvată și pentru consultarea publică a acesteia, acolo unde este cazul, ORR are dreptul de a publica datele agregate și rezultatele analizei realizate asupra datelor solicitate.

Art. 45. - (1) În cazul în care ORR nu primește toate datele solicitate de la utilizatorii de rețea în temeiul prevederilor prezentei *Metodologii*, inclusiv cele confidențiale, acesta nu poate realiza o ACB completă.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), ORR elaborează ACB pe baza datelor și a informațiilor disponibile, precum și a ipotezelor aplicabile privind costurile rezultate din ACB elaborate anterior, și înștiințează ANRE cu privire la neconformitatea utilizatorilor de rețea cu privire la obligațiile care le revin în temeiul prevederilor prezentei *Metodologii*, cu excepția cazurilor în care gestionarul sau ORR, după caz, poate demonstra că o terță parte nu i-a transmis datele.

(3) În situațiile în care datele considerate a fi confidențiale sunt dificil de obținut de la diferitele părți terțe, acolo unde este posibil, se utilizează date standardizate sau generice în scopul elaborării ACB.

(4) ORR trebuie să menționeze clar în ACB, orice solicitări de date care au rămas fără răspuns, motivele netransmiterii acestora, precum și datele standardizate sau generice utilizate.

CAPITOLUL VI

Dispoziții Finale

Art. 46. - ANRE decide cu privire la extinderea aplicabilității uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, la instalațiile existente, în termen de șase luni de la primirea sintezei și a propunerii complete, conform prevederilor prezentei Metodologii, și publică decizia pe pagina de internet proprie. **(art. 4 alin. (5) din Regulamentul nr. 631/2016, art. 4 alin. (5) din Regulamentul nr. 1388/2016).**

Art. 47. - OTS poate evalua, o dată la trei ani, aplicarea uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare, la instalațiile existente, cu respectarea criteriilor și a procedurilor prevăzute în prezenta Metodologie. OTS trebuie să țină seama de așteptările gestionarilor instalațiilor existente, precum și ale operatorilor sistemelor de distribuție, ca parte a evaluării oportunității aplicării uneia sau mai multor cerințe prevăzute în normele tehnice de racordare la instalațiile existente. **(art. 4 alin. (6) - (7) din Regulamentul nr. 631/2016, art. 4 alin. (6) - (7) din Regulamentul nr. 1388/2016).**